

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)
SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)
SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **P. R.**

skazanego za czyn z art.286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 11 kwietnia 2024 r. kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 2 marca 2022 r., II K 118/22

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku
kompensacyjnym, zawartym w pkt 5 wyroku i sprawę w tym
zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Słupsku do
ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Gierszon Dariusz Świecki Kazimierz Klugiewicz

UZASADNIENIE

P. R. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 10 września 2020 r. w miejscowości B., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził firmę pod nazwą „[...]” sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 4.800 zł, przedkładając podrobione przez siebie dokumenty z naniesionym podpisem „I. S.” na Umowie Komisu z dnia 9 września 2020 r. oraz naniesionym podpisem „I. S.” i nazwą miejscowości „K.” z datą „10-09-2020” na pełnomocnictwie I. S. z dnia 10 września 2020 r. i posłużył się nimi jako autentycznymi przy zakupie pojazdu F. od ww. spółki za kwotę 22.600 zł i tym samym wprowadził w błąd ww. spółkę co do faktu uiszczenia całości kwoty należności z tytułu zakupu pojazdu wpłacając kwotę 17.800 zł, czym działał na szkodę O. sp. z o.o. z siedzibą w B., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k.;

II. w nieustalonym okresie czasu nie wcześniej niż w dniu 21 maja 2020 r. i nie później niż do dnia 5 sierpnia 2020 r., w nieustalonym miejscu, poprzez naniesienie podpisu „G.”, podrobił dokument w postaci Oświadczenia do umowy [...] z dnia 21 maja 2020 r. i posłużył się nim w [...] sp. z o.o. z siedzibą w W. jako autentycznym przy sprzedaży pojazdu R., tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.;

III. w nieustalonym okresie czasu nie wcześniej niż w dniu 21 maja 2020 r. i nie później niż do dnia 30 września 2020 r. w miejscowości B., przywłaszczył powierzone pieniądze w kwocie 847,99 zł, przekazane przez K. G. na poczet wpłaty własnej za kredytowany pojazd marki R. C. w firmie pod nazwą O. sp. z o.o. z siedzibą w B., czym działał na szkodę K. G., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.;

IV. w nieustalonym okresie czasu nie wcześniej niż w dniu 1 maja 2020 r. i nie później niż do dnia 31 maja 2020 r. w miejscowości S., przywłaszczył powierzone pieniądze w kwocie 1.200 zł, przekazane przez D. K. na poczet umowy serwisowej na pojazd marki R. w firmie pod nazwą O. sp. z o.o. z siedzibą w B., czym działał na szkodę D. K., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. (zał. 2, k. 283).

Sąd Rejonowy w Słupsku wyrokiem nakazowym z dnia 2 marca 2022 r., o sygn. akt II K 118/22, przyjmując, iż okoliczności czynów i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości, na mocy art. 500 § 1 i 3 k.p.k.:

1. uznał oskarżonego P. R. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I, tj. występkę z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i

art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 57b k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;

2. uznał oskarżonego P. R. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II, tj. występku z art. 270 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;

3. uznał oskarżonego P. R. za winnego popełnienia czynów zarzuczonych mu w punktach III i IV, tj. występków z art. 284 § 2 k.k. i za to, przy ustaleniu, iż czyny te stanowią ciąg przestępstw, na podstawie art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;

1. na podstawie art. 91 § 2 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego w punktach 1, 2 i 3 wyroku jednostkowe kary grzywny i w ich miejsce wymierzył mu karę łączną grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;

2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. R. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie I. poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego – O. sp. z o.o. z siedzibą w B. 17.800 zł;

3. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. R. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie III, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej K. G. kwoty 847,99 zł;

4. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. R. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie IV. poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego D. K. kwoty 1.200 zł;

5. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 1.542.14 zł (zał. 2, k. 285-286).

Wyrok ten stał się prawomocny z dniem 2 kwietnia 2022 r. Nikt z uprawnionych nie wniósł od niego sprzeciwu.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o środku kompensacyjnym, w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 5, na korzyść P. R..

Zarzucił temu orzeczeniu:

rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 500 § 2 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec P. R. obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego – O. sp. z o.o. z/s w B. kwoty 17.800 zł, mimo że wysokość szkody wyrządzonej ww. pokrzywdzonemu przestępstwem z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. popełnionym przez oskarżonego, wyniosła 4.800 zł.

Jednocześnie skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka została uwzględniona.

Zgodzić należy się ze skarżącym, że stosownie do treści art. 46 § 1 k.k. w razie skazania Sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody.

Środek kompensacyjny wskazany w art. 46 § 1 k.k. zawsze związany jest z wielkością istniejącej szkody, a więc musi odzwierciedlać jej rozmiar (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2023 r. o sygn. akt III KK 391/23, LEX nr 3614263). Nie jest zatem dopuszczalne, aby kwota zasądzona na rzecz pokrzywdzonego tytułem rekompensaty przewyższała wysokość ustalonej szkody. Tymczasem tak się stało w niniejszej sprawie, ponieważ Sąd Rejonowy w Słupsku uznając P. R. za winnego popełnienia na szkodę O. sp. z o.o. z/s w B. czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k., zobowiązał go na podstawie art. 46 § 1 k.k. do zapłaty na rzecz ww. pokrzywdzonego, tytułem naprawienia szkody, kwoty 17.800 zł, podczas gdy ustalił i przypisał skazanemu wielkość faktycznie wyrządzonej szkody na kwotę 4.800 zł (por. k. 285). Okoliczność ta wprost wynikała zarówno z treści złożonego przez pełnomocnika pokrzywdzonej

Spółki zawiadomienia o przestępstwie oraz z zeznań złożonych przez A. O., jak i z samego opisu zarzucanego i przypisanego P. R. przedmiotowego czynu.

W tych warunkach, należało uznać oczywistą zasadność kasacji Prokuratora Generalnego i zawartego w niej zarzutu, a w konsekwencji uchylić wyrok nakazowy będący jej przedmiotem w zaskarżonej części oraz przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku – we wskazanym powyżej zakresie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Małgorzata Gierszon

Dariusz Świecki

Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

[ms]